

kaleidoskop

risto vasilevski

PRAH

Pada prah na tmasti grumen (od kojeg začese se tlo, prostor, vreme), na crva (od kojeg je postala zver), na zver (od koje je postao čovek).

Pada prah na prvi trag čoveka (kad je pojurio zver), na teške stope zveri (dok je gazila crva).

Pada prah na obeščašćenu jabuku, na prve ljubavnike slaže se polen. Na prve vesti iz lova, na vatru kresnutu kremenom, na prvu sekiru, na luk, na britvu pod grlom jagnjeta, na sto Tajne večere, na mucanje i govor, na lepotu, na nestalnu mapu sveta pada prah i briše prošlost.

Po nama pada trunje praha. Na biljke, na šume, na godove života, kruni se prah zemaljske pogače. Točak sve kotrlja (sve dalje u neizvesno). Korice noža lete na planete (sve strepi od našeg uboda). A pada prah i pada mrak.. Prah predaka, mrak kostiju naših. Obnavlja se čovek prolaznošću, kal postaje stalna odežda, klatno podno sebe vuče.

Hoće li se ikad osvestiti čovek koji glavu pomalja (kroz rešetke, kroz hajke i urvine, kroz davno sužene vidokruge) da svoj prah u sebi sačuva za budući svet koji se više neće ponavljati?!

KALEIDOSKOP

Čovek izlazi na ulicu
sav mrak izlazi na svetlost

Usput susreće žustre korake
gazi opuške preskače rovove
premeće psovke grdnje i kletve
dvori nakupce piljare prodavce
rastavlja pijane i trezne svadjivce
ganja s čela muve i kukce
čuva se mačaka i rasnih pasa
prebire papire obilazi šaltere
staje smerno u redove
gura saputnike grdi sapatnike
kupi s ulice otpale dugmiće
obilazi prazne tezge i rafove
kupuje hleb bajate lepinjice
uz njih širi novine čita ratove
broji bombe i bojeve glave
gasi šumske i gradske požare
vadi mrtve iz hotela i diskoteka
i sada za sto za mašinu
da odradi svoje buduće vreme

Čovek ulazi u kuću
svaki ugao mrak naseli

Odošli slave i rođendane
pošalje decu na ulicu
ženu otprati u drugu smenu
pogasi radio i aparate
opere lonce pomete patose
spusti zastore zatvori prozore
i niti čuti niti govori
vač zaključa sebe iznutra
i nađe staru tačku na zidu

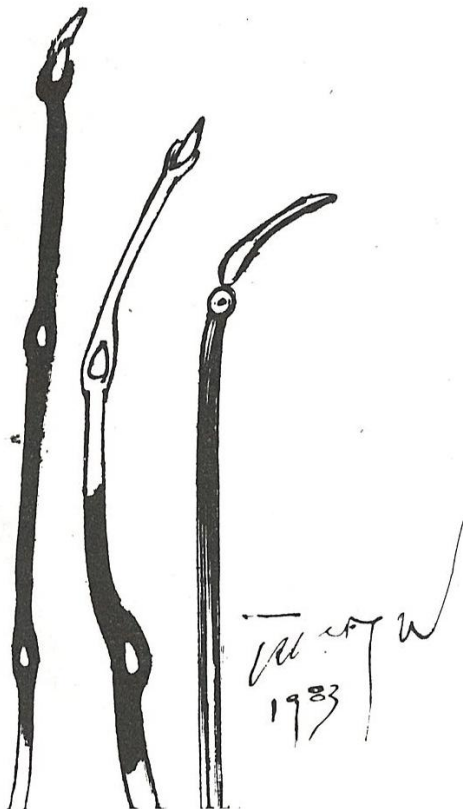
kroz koju kao na kino-platnu
protiču sve tajne brige i godine

Padne potom mrak na oči
i čovek utone u ružan san

Kao digao ruku on na sebe
stegao omču rasporio srce
i kao sada letom ispisuje put
kojim se lako stiže na nebo

Iz prelepe blažene lakoće
vidi svoju praznu ljušturu
dokoni ljudi – starci i žene
peru joj voštano lice i udove
oblače crkvenu-mrtvenu odeždu
pale sveće kade prostor tamjanom
nariču i pominju sve svoje mrtve
i kopaju lepu udobnu rupu
da je polože u zemlju
kao što se polaže svaki plod
da se začne novi život

A čovek još leti ka nebu
sve se više od sebe udaljava
i dok sanja dok se u duh pretvara
to je jedino njegovo izbavljenje

epizoda o pidžami i kupatilu

dušan radak

za ljubitelje g samse

u poslednje vreme se
mnogo govori
o tzv
slučaju samsa
i kafkinom preobražaju
sada se u sve to
uplelo otkriće
koje baca
novu svetlost
i naravno
mnoge sumnje
na čitav slučaj
o čemu se
radi
naime
24 časa pre preobražaja
gregor samsa se
prenuo
iz nemirnih snova
i zaključio
da je
njegova soba
poplavljena
pukla je cev u kupatilu
i eto
krevet na kojem je ležao
bio je
potopljen da je oklevao sa buđenjem
samo još čas
jadni gregor bi se
sigurno
udavio
jer je uz sve
druge neprijatnosti
bio i
neplivač
kakva noć
kakva noć
pomislio je samsa
dok se
do kolena u vodi
probijao
prema vratima balkona
čim je uspeo da ih otvori
voda je počela oticati
međutim
bilo je krajnje vreme
da
krene na posao
morao je požuriti
no
u tom metežu
nije uspevao
pronaci
odelo
otvorio je ormar
nije bilo tu
pogledao je prema
stolu
ni tamo ga nije bilo
stolica
gde je stolica
gotovo je kriknuo
ali se više ništa
nije moglo
učiniti
stolica je bila prevrnuta
a odelo je upravo
plovilo prema balkonu
užas
zgrabio je torbu
i izleteo iz stana
već je kasnio
na vratima ureda
of course
naleteo je na
prokuristu

buka i tišina (povratak)

nedeljko mamula

ovaj je pogledao na sat
a onda bacio oko na gregora
em kasnite
em na posao dolazite
u pidžami
ali vaše prevashodstvo
prozborio je samsa
vaše prevashodstvo
pukla mi je cev u kupatilu
vi se šegačite sa mnom
to je skandal
terate šegu
kakva cev
kakvo kupatilo
izustite li još samo reč
smatrajte to
otkazom
prokurist je krenuo
mrmļajući
skandal
skandal
a onda se odjednom okrenuo
i preteći rekao
smesta da ste se
uljudili pēgore
pregor samsa se sledio
obuzeo ga je
nevideni strah
i šta je onda bilo
šta je bilo dalje
nije bilo
ništa
osim što će se sve to
uskoro
sručiti na
gregorovu glavu

O lepi vazduh pun krvi
proči ćeš između dve stene, dva
plućna krila, srce
šire se i skupļaju
u savršenom i nesavršenom redu
brzo
i sporo
linije života, vetrovi
na moru, prijatelj što nestaje
u čeljusti pevanja (pesme)
nemaš više kuće pečine
u kojoj igraju senke
dok progovaraš
lako
pesak, vreme
došlo je vreme
da čitaš
i dušu
da otvoriš vrata ogledalo
uđeš i izadeš
pod runom
lukavobrzno
jedan je zglob u koji udaraju
igle, singerica
šara po butini ili glavi
svejedno
ko ide
za glasom sluge
ne sluša druge pesme
ko će posle toliko godina pomilovati psa
u čijim ustima presijava se
čelični krug, krugovi
kamenja koji pada na dno
pesme, mnoge i lepe pečine
po okolnim su ostrvima (mrtvi)
ali ne približavaj im se
u njima se množi napev
koji ne deli tvoju sudbinu
u blizini malo je
senovitog drveća, gde da sedneš
i staviš na krilo
mašinu koja lupa
osetiš njenu toplinu
zapišeš:
poeziju je danas teško
pisati ili ne
govore mnogi glasovi na jednom mestu
ali ti raspoznaješ samo jedan
dok tvoji drugovi veslaju (čitaju)
veseli kri.
lupaju veslom po vodi
ušiju napunjenih voskóm

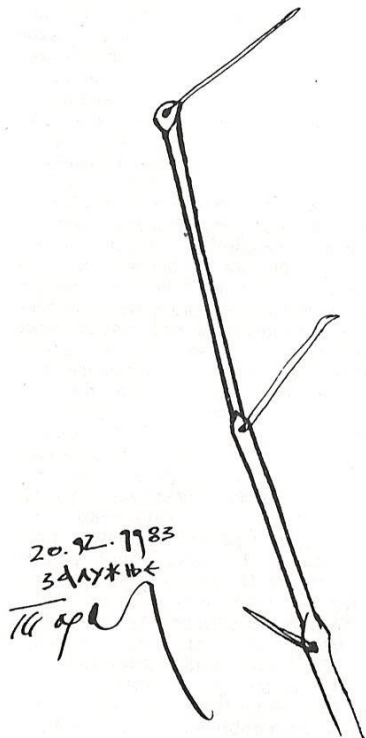
2.

vezani si za stub
o to savršenstvo buke i tišine
što jedno u drugo gleda
pod tim plaštom čuješ, vidiš
najlepše pesme, žene
zevaš od stida
svejedno je biti
prvi ili poslednji
koji gura
kugla ispunjena vodom i zemljom
ravnomoerno se kreće
kroz vazduh
što pokrenuto je ne
treba zaustaviti
pređa na jedan kraj raste
a drugi
voda nagriza
obale
i obrnuto
bićeš mrtav
ili na moru ili na kopnu

teška je zagonetka koju rešavaš
i ne možeš reći
u poeziji ne treba to i to
to i to
nije to presek sřrupa kojem se učiš
u prvom osnovne
unija, skup skupa
pažljivo čitanje – opija u zoru
blaga magla, ritam dima
uspravna cigareta, dogoreva
sveća
pršti vosak
pod ovim dimom
niko i ništa si

3.

dragi prijatelju ne razumemo se
u dugim pesmama
pogledaj, evo ti kuće
ali ti nisu u njoj
zaboravio si na bogove
u snu, dok spavaš poigravaju se
tvojim veštinama
u dugim pesmama
ko još traži skriveno
lice smrti
ko istražuje
zmiје što brzo se odmotaju
i smotaju
stare knjige, ribe
pravougli trougao
ko izučava
ko se baca sa strašću
u ponov ponor vekova
na stare zakone plovidbe
pada prašina
sneg
zima je, zima
prozor koji se magli ne otvaraj
čuvaj se prehlade
daleko si i moj glas čuje li se
tamo
gde voda nagriza obalu i obrnuto
ponavljam
duge pesme ne čita niko –
niko

20. 12. 1983

344x*16<

TC opa